"COP29-a Aparan Yol: Dayanıqlı və Davamlı Gələcək" mövzusunda Yüksək Səviyyəli 29-cu Toplantı başa çatıb

Azərbaycanın evsahibliyi edəcəyi BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına - COP29-a hazırlıq məqsədilə iyunun 19-da Bakıda işə başlayan "COP29-a Aparan Yol: Dayanıqlı və Davamlı Gələcək" mövzusunda Yüksək Səviyyəli 29-cu Toplantı bu gün başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, toplantının sonuncu günündə Zəngilanda iki panel iclası təşkil olunub.

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldinin moderatorluğu ilə keçirilən "Azərbaycanın öz təcrübəsindən dərslər" mövzusuna həsr olunan birinci panel iclasında çıxış edən Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonuna daxil olan Cəbrayıl, Qubadlı və Zəngilan rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Vahid Hacıyev bildirib ki, toplantının əvvəlki sessiyaları zamanı iqlim dəyişikliyinin müxtəlif aspektləri və davamlı gələcək üçün bu qlobal problemin həlli yolları ilə bağlı geniş müzakirələr aparılıb. "Bu, qlobal problemin həllində Azərbaycanın təcrübəsinə nəzər salaraq, bu gün Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun dayanıqlı inkişafı istiqamətində davam edən səyləri müzakirə etmək üçün toplaşdığımız tarixi bir məqamdır. Azərbaycanın iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə və BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə doğru irəliləməsindəki nailiyyətlərini də vurğulamaq vacibdir", - deyən xüsusi nümayəndə əlavə edib ki, bu gün biz sürətli dəyişikliklər dövründə yaşayırıq. Bütün dünyada texnologiyanın inkişafı həyat standartlarını yaxşılaşdırsa da, bəşəriyyət iqlim dəyişikliyi, sosial bərabərsizlik, ekoloji ədalətsizlik və başqa ciddi qlobal problemlərlə üzləşir. Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu çağırışların həllinə və davamlı inkişafa yönəlmiş təşəbbüslərin həyata keçirilməsinə sadiq qalır. Ərazilərimizin işğaldan azad edilməsindən sonra Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun dirçəldilməsinə yönəlmiş 2030-cu ilə qədər Sosial-İqtisadi İnkişafın Milli Prioritetləri və "Böyük Qayıdış Dövlət Proqramı" da daxil olmaqla hərtərəfli strategiyalar müəyyən edilib. Bu gün Şərqi Zəngəzur və Qarabağda davamlı tikinti təşəbbüsləri var, layihələr bu regionun müxtəlif ərazilərinə yayılıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Ekoloji siyasət şöbəsinin müdiri Faiq Mütəllimov diqqətə çatdırıb ki, innovativ resursların idarə edilməsi dayanıqlı "yaşıl iqtisadiyyat"a keçidimiz üçün təməl yaradıb. Azərbaycan iqlim dəyişikliklərinə xüsusi həssaslıqla yanaşır. "Su ehtiyatlarının azalması aqrar sektorun zəifliyini göstərir. Biz istixana qazı emissiyalarını azaltmağı hədəfləyirik", - deyə o əlavə edib.

Maltanın sabiq Baş naziri Cozef Muskat çıxışında söyləyib ki, regionda tamamilə böyüməyə can atan, transformasiya edən iqtisadiyyat daha çox bərpaolunan mənbələrə əsaslanır. Biz bərpaolunan enerji mənbələrindən əldə edilən enerjini ixrac etməyə başlayırıq. İnanıram ki, bu gün burada eşitdiyimiz fikirlərin hamısı Azərbaycan tərəfindən uğurla həyata keçiriləcək.

O bildirib ki, bu gün burada müzakirə edilən məsələlər həqiqətən də iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə müsbət təsirini göstərəcək. Sadəcə olaraq, biz lazımi dəyişikliklərə keçərkən dünya miqyasında ən həssas təbəqələrin də nəzərə alınacağından əmin olmalıyıq.

* * *

Sonra "Siyasət: Lobbiçilər, gənclər, qadın qrupları, fəallar və ictimaiyyətin iştirakı" mövzusunda panel iclas təşkil olunub.

Bosniya və Herseqovinanın sabiq Baş naziri Zlatko Laqumdziyanın moderatorluğu ilə keçirilən paneldə çıxış edən COP29-un gənclər iqlim çempionu Leyla Həsənova deyib: "Mən iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə yeni təməlimizin nə olduğunu düşünürdüm və başa düşdüm ki, o, əslində gənclər və uşaqlar da daxil olmaqla, hər masanı, hər səviyyəni əhatə edir. Bu, yeni normadır. İqlim dəyişikliyinin nəticələrinin ağır yükünü ən uzun müddət daşıyacaq olanlar gənclərdir. Bu gün atdığımız addımlar və verdiyimiz qərarlar uşaqlara, gənclərə və gələcək nəsillərə birbaşa təsir edəcək".

Onun sözlərinə görə, iqlim dəyişikliyi ilə bağlı həllər hazırlayarkən gənclərin nəzərə alınması zəruridir.

"Bizim nəsil müdafiə etdiyi siyasətlərin həm iddialı, həm də yerli reallıqlara əsaslanmasını təmin etməlidir. Gənclərin qlobal iqlim gündəliyinin formalaşmasında və yerlərdə fəaliyyətin səfərbər edilməsində praktiki iştirakı əvəzsizdir. Gənclərin iqlimə uyğunlaşma prosesində iştirakı təkcə faydalı deyil, həm də vacibdir", - deyə L.Həsənova vurğulayıb.

Azərbaycan Milli QHT Forumunun İdarə Heyətinin və COP29 Təşkilat Komitəsinin üzvü Pərvanə Vəliyeva müxtəlif qrupların əsas mesajlarını çatdırmaq üçün vətəndaş cəmiyyəti ilə COP29 sədrliyi arasında körpü rolunu oynadıqlarını deyib. O, COP29 vasitəsilə inkişafa və irəliləyişə nail ola biləcəklərinə inandığını qeyd edib.

"Azərbaycanda çaylarda və Xəzər dənizində su ehtiyatlarının azalması, ətraf mühitlə bağlı problemlər kimi ciddi iqlim dəyişiklikləri yaşanır. Bu məsələlərin həllində ictimai monitorinqin keçirilməsi məqsədəuyğun ola bilər. Təşkilatımız Cənubi Qafqaz regionunda Qafqaz dağlarına zərər vuran proseslərin qarşısının alınması üçün təbliğat işlərinə diqqət göstərir. İçməli suyun, təmiz havanın qorunması hamının qoşulmalı olduğu vacib məsələlərdən biridir", - deyə P.Vəliyeva vurğulayıb.

Digər çıxış edənlər - Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə meneceri Mehri Hüseynli, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin böyük britaniyalı gənc lideri Manas Çavla, polşalı Klau Chmielowska və hindistanlı Noel Jackson gənclərin, qadınların və ictimai fəalların iqlim dəyişikliyinin təsirlərinin azalmasındakı fəaliyyətlərindən danışıblar. Onlar həmin qrupların maarifləndirmə və siyasət dəyişikliklərinə təkan vermək üçün yorulmadan çalışdıqlarını vurğulayıb, iqlim fəaliyyətində yerli bilik və liderliyin mühüm rolunun nümayişinin vacibliyini diqqətə çatdırıblar.

Yüksək Səviyyəli 29-cu Toplantı mövzu ətrafında müzakirələrlə yekunlaşıb.

Azərbaycan. - 2024.- 22 iyun, № 128.- S.8.